

Banca Națională a Moldovei

Nr. 06-04/40/2899

"31" mai 2024

Dlui Marian RADU
Președinte al Comisiei economie,
buget și finanțe
Parlamentul Republicii Moldova

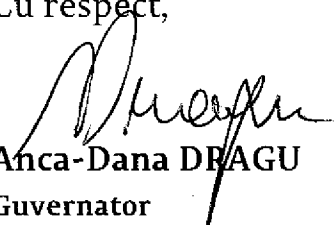
Stimate domnule Președinte,

în conformitate cu art. 26 alin. (3) al Legii cu privire la Banca Națională a Moldovei, Vă remitem Raportul Consiliului de supraveghere al Băncii Naționale a Moldovei privind activitatea de supraveghere desfășurată în anul 2023.

Anexă:

Raportul Consiliului de supraveghere al Băncii Naționale a Moldovei privind activitatea de supraveghere desfășurată în anul 2023 (13 pagini).

Cu respect,

Anca-Dana DRAGU
Guvernator

Executor: Sergiu Surdu
Telefon: (+373) 22 822 616

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA	
D.D.P. Nr.	<u>1412</u>
<u>"31"</u>	<u>05</u> 20 <u>24</u>
Ora	

Adresa: Bulevardul Grigore Vieru nr. 1, MD-2005, Chișinău, Republica Moldova
Tel: (+373) 22 822 606, Fax: (+373) 22 220 591, email: official@bnm.md, web: www.bnm.md

**Banca Națională
a Moldovei**

Consiliul de supraveghere

RAPORT
PRIVIND ACTIVITATEA DE SUPRAVEGHERE
DESFĂȘURATĂ ÎN ANUL 2023

Chișinău, 2024

CUPRINS

I. ORGANIZAREA ȘI FUNCȚIONAREA.....	2
II. ACTIVITATEA DE SUPRAVEGHERE.....	2
<i>Comitetul de audit.....</i>	<i>2</i>
<i>Îndeplinirea atribuțiilor.....</i>	<i>3</i>
<i>Auditul intern.....</i>	<i>6</i>
<i>Gestiunea riscurilor operaționale.....</i>	<i>7</i>
<i>Implementarea proiectelor Băncii Naționale a Moldovei.....</i>	<i>7</i>
<i>Devizul de cheltuieli și alocațiile pentru investiții ale Băncii Naționale.....</i>	<i>7</i>
<i>Situațiile financiare.....</i>	<i>8</i>
<i>Înaintarea propunerilor vizând majorarea capitalului Băncii Naționale.....</i>	<i>9</i>
<i>Emisiunea numismatică.....</i>	<i>9</i>
<i>Codul de etică și conduită profesională al Băncii Naționale a Moldovei.....</i>	<i>9</i>
<i>Fondul de salarizare.....</i>	<i>10</i>

I. ORGANIZAREA ȘI FUNCȚIONAREA

Consiliul de supraveghere este organul responsabil de organizarea unui sistem eficient de supraveghere publică independentă a activității Băncii Naționale a Moldovei, promovează transparența decizională și asigură monitorizarea activităților Băncii Naționale cu referință la atribuțiile legale.

În activitatea sa, Consiliul de supraveghere se călăuzește de prevederile Constituției Republicii Moldova, Legii cu privire la Banca Națională a Moldovei și actelor interne ale Băncii Naționale a Moldovei.

Consiliul de supraveghere este constituit din 7 membri numiți de Parlament pentru un mandat de 7 ani: 4 membri non-salariați ai BNM și 3 membri din structura executivă a Băncii Naționale – guvernatorul, prim-viceguvernatorul și un viceguvernator. Președintele Consiliului de supraveghere este guvernatorul BNM.

Pe parcursul anului 2023, Consiliul de supraveghere a funcționat în componență deplină. În iulie 2023, Parlamentul a numit 2 membri noi ai Consiliului de supraveghere: Natalia Gavrilă și Vitalie Lemne, care i-au substituit pe Alexandru Pelin și Valeriu Iașan, iar în decembrie 2023 Parlamentul l-a revocat pe guvernatorul BNM, președinte al Consiliului de supraveghere și al Comitetului executiv, Octavian Armașu, fiind numit noul guvernator al Băncii Naționale – Anca-Dana Dragu, care deține funcțiile de președinte al Consiliului de supraveghere și al Comitetului executiv.

În exercitarea competențelor atribuite prin lege, Consiliul de supraveghere: (i) aprobă raportul anual și situațiile financiare anuale; (ii) adoptă standardele sistemului de control intern, verifică și evaluează în mod continuu funcționarea sistemului de control intern; (iii) numește în funcție controlorul general, la propunerea Comitetului de audit și stabilește condițiile de remunerare a acestuia; (iv) adoptă normele de etică profesională; (v) determină fondul de salarizare al Băncii Naționale, nivelul salarizării membrilor Comitetului executiv și cuantumul indemnizațiilor lunare ale membrilor Consiliului de supraveghere care nu sunt și membri ai Comitetului executiv; (vi) înaintează propuneri vizând majorarea capitalului Băncii Naționale; (vii) aprobă devizul de cheltuieli și alocațiile pentru investiții ale Băncii Naționale și monitorizează executarea acestora; (viii) selectează, pe bază de licitație, organizația de audit extern; (ix) stabilește modul de creare și funcționare a comitetelor Băncii Naționale; (x) stabilește valoarea nominală, designul bancnotelor și al monedelor metalice, modul de punere în circulație și condițiile de retragere a lor din circulație; (xi) aprobă regulamentele interne aferente exercitării atribuțiilor.

Consiliul de supraveghere prezintă Parlamentului, cel puțin anual, rapoarte privind activitatea de supraveghere desfășurată.

Consiliul de supraveghere atrage o atenție deosebită examinării experienței internaționale în domeniu și a celor mai bune practici, prin colaborarea permanentă cu reprezentanții partenerilor de dezvoltare ai Republicii Moldova și ai altor instituții financiar-bancare pe subiecte de interes comun.

În scopul executării atribuțiilor sale pe parcursul anului 2023 au fost convocate 10 ședințe ale Consiliului de supraveghere, la care s-au aprobat 46 hotărâri (conform Anexei nr. 1).

II. ACTIVITATEA DE SUPRAVEGHERE

Comitetul de audit

Comitetul de audit este compus din 3 membri ai Consiliului de supraveghere care nu sunt salariați ai Băncii Naționale. Membrii Comitetului de audit se aprobă pe perioada activității lor în

funcția de membru al Consiliului de supraveghere al Băncii Naționale a Moldovei. La data expirării calității de membru al Consiliului de supraveghere expiră și calitatea de membru al Comitetului de audit.

Odată cu expirarea mandatelor membrilor Consiliului de Supraveghere, în Comitetul de audit au fost aprobați doi membri noi, după cum urmează:

- dl. Vitalie Lemne, Președinte al Comitetului de audit, membru al Consiliului de supraveghere al BNM și
- dna Natalia Gavrița, Membru al Comitetului de audit, membru al Consiliului de supraveghere al BNM.

Decizia a fost luată în cadrul ședinței Consiliului de supraveghere al Băncii Naționale a Moldovei, prin Hotărârea nr. 29 din data de 29.09.2023.

Îndeplinirea atribuțiilor

Comitetul de audit își desfășoară activitatea sa în baza prevederilor art.26 și art.28 ale Legii nr.548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei și a Regulamentului privind funcționarea Comitetului de audit al Băncii Naționale a Moldovei, aprobat prin Hotărârea Consiliului de supraveghere al BNM nr. 15 din 22 decembrie 2016 (în continuare – Regulamentul nr. 15/2016).

Conform prevederilor art.28 al Legii nr. 548/1995, Comitetul de audit are următoarele atribuții de bază:

- a) monitorizează procesul de raportare financiară a Băncii Naționale;
- b) monitorizează eficiența sistemului de control intern și de management al riscurilor;
- c) monitorizează și direcționează funcția de audit intern;
- d) monitorizează independența și activitatea auditului extern.

Regulamentul nr. 15/2016 stabilește domeniile și atribuțiile detaliate ale activității, care țin de competența CA, reieșind din împuternicirile acordate prin Legea nr. 548/1995, în conformitate cu practicile internaționale și cuprinde: raportarea financiară a BNM; controlul intern și managementul riscului; independența auditului intern și extern.

Pe parcursul anului 2023, organele de conducere au asigurat buna funcționare a activității operaționale, gestionarea proceselor necesare activității, demararea unor noi proiecte și implementarea celor în curs ce țin de transformarea și automatizarea proceselor de activitate ale BNM. De asemenea, s-a păstrat structura de guvernare și de activitate a Comitetului de audit al BNM, fără ajustări semnificative ale cadrului juridic și normativ. Comitetul de audit s-a întrunit în ședințe atât cu prezența fizică a membrilor săi, cât și la distanță, utilizând mijloacele tehnice ale BNM. În special, mijloacele de comunicare la distanță au fost utilizate în procesul interacțiunii Membrilor CA cu reprezentanții auditorului extern KPMG.

Pentru îndeplinirea atribuțiilor legale Comitetul de audit are acces la informațiile necesare prin intermediul Departamentului audit intern. În perioada raportată au fost prezentate rapoartele privind misiunile de audit și rapoartele de sinteză trimestriale și anuale. Comitetul de audit a solicitat și a primit informații suplimentare și de la alte subdiviziuni ale BNM.

Activitățile de secretariat ale Comitetului de audit sunt exercitate de secretarul CA, desemnat de către Controlorul general din cadrul angajaților Departamentului audit intern.

Pe parcursul anului 2023, Comitetul de audit s-a întrunit în șaisprezece ședințe ordinare și a întreprins un șir de măsuri și acțiuni practice pentru îmbunătățirea proceselor interne ale BNM. Tematicile de bază ale ședințelor CA au fost:

- a) Examinarea, împreună cu membrii echipei auditului extern, a Situațiilor financiare anuale și conformarea lor cu Standardele Internaționale de Raportare Financiară;

- b) Examinarea și coordonarea Acordului adițional la contractul încheiat cu organizația de audit, ce ține de graficul de prestare a serviciilor de audit aferent situațiilor financiare pentru exercițiul financiar încheiat la 31 decembrie 2022 și a modificărilor în componența echipei de audit financiar;
- c) Examinarea și coordonarea Strategiei auditului intern al BNM 2023-2025 și Planului detaliat de implementare a strategiei auditului intern al BNM 2023-2025;
- d) Examinarea Rapoartelor de sinteză trimestriale privind rezultatele activităților de audit, Raportului privind activitatea de audit intern în anul 2022 și coordonarea Planului de audit intern pentru anul 2024;
- e) Examinarea Raportului cu privire la rezultatele autoevaluării activității de audit intern în cadrul BNM;
- f) Examinarea informației cu privire la recomandările Departamentului audit intern neimplementate în termen;
- g) Examinarea propunerilor privind bugetul instruirilor și bugetul de salarizare a angajaților DAI și propuneri de modificare a structurii de state a DAI pentru anul 2024;
- h) Aprobarea Raportului privind activitatea de monitorizare al Comitetului de audit în anul 2022;
- i) Aprobarea indicatorilor și obiectivelor de performanță pentru anul 2023 stabiliți pentru Controlorul general al BNM, director al Departamentului de audit al BNM și evaluarea rezultatelor activității Controlorului general pentru anul 2023;
- j) Examinarea procedurilor de monitorizare și de control al expunerilor la risc și al aspectelor referitoare la conformitate, care ar putea avea un impact semnificativ asupra Situațiilor financiare ale BNM;
- k) Coordonarea matricelor riscurilor pe procese de activitate al căror proprietar este Departamentul audit intern¹, care urmare evaluării riscului operațional au fost stabilite în zona verde de risc.

Rezultatele activității au fost consemnate în procese verbale ale ședințelor, care reflectă constatările și deciziile Comitetului de audit.

Comitetul de audit și-a concentrat atenția și eforturile pe rezultatele misiunilor de audit care au elucidat elemente în sistemul de control intern ce necesită îmbunătățire semnificativă, precum și pe recomandări cu risc rezidual înalt și mediu. Având în vedere numărul mare al recomandărilor DAI, care nu sunt implementate în termen, Comitetul de audit a sesizat Consiliului de Supraveghere cu privire la inadmisibilitatea înregistrării unei asemenea situații. În consecință, s-au întreprins măsuri cu privire la responsabilizarea subdiviziunilor și acțiuni pro active din partea DAI pentru a impulsiona implementarea recomandărilor DAI. Drept urmare, pe parcursul primului trimestru a. 2024 s-a înregistrat o diminuare considerabilă a numărului recomandărilor neimplementate (de la 48 recomandări la situația de la 31.12.2023 la 23 recomandări la 31.03.2024).

¹ Procesul 760 Planificarea anuală a activității de audit intern

Procesul 761 Misiuni de audit (planificare / executare / raportare)

Procesul 762 Monitorizarea implementării recomandărilor, propunerilor de audit (Misiunea Follow-up)

Procesul 763 Sinteza, analiza, elaborarea și prezentarea rapoartelor de activitate al DAI

Procesul 764 Executarea programului de asigurare și îmbunătățire a calității funcției de audit intern

Figura Recomandări / propuneri implementate (pe ani)

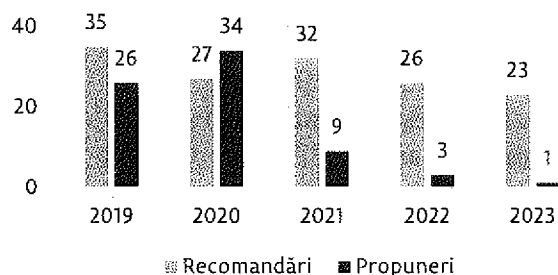
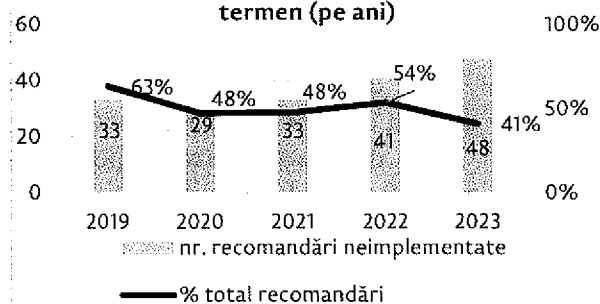

Figura Recomandări neimplementate în termen (pe ani)

Pe parcursul perioadei de raportare, Comitetul de audit a elaborat și prezentat Consiliului de Supraveghere recomandări privind eficientizarea activității Departamentului audit intern, modificarea și ajustarea actelor normative ale BNM, îmbunătățirea și dezvoltarea proceselor de activitate. Printre subiectele principale abordate au fost:

- Necesitatea îmbunătățirii cadrului de guvernanță internă, în special elaborarea unei politici anti-fraudă noi și asigurarea aplicării *Codului de etică al BNM* ce ține de conflictul de interese, inclusiv în contextul legăturilor de rudenie;
- Asigurarea continuității și securității informației în cadrul BNM inclusiv în contextul sistemelor informaționale implementate de terți;
- Eficiența controalelor aplicate în contextul sistemelor informaționale pentru monitorizarea diferitor echipamente, acces la rețea, aplicații, etc;
- Identificarea unor erori în raportarea ratelor de dobândă la depozitele noi acceptate de sistemul bancar din RM de către unii participanți ai pieței către BNM;
- Eficacitatea controalelor aplicate în cadrul proceselor de supraveghere pe teren și din oficiu la participanții profesioniști la piața creditării nebancare, inclusiv aplicarea și monitorizarea respectării sancțiunilor.

Procesul de raportare financiară al Băncii Naționale se desfășurează în corespundere cu prevederile cadrului normativ și metodologic care asigură contabilizarea elementelor patrimoniale și întocmirea situațiilor financiare ce reflectă poziția financiară a Băncii la data raportării și performanța sa financiară, fluxurile de numerar aferente exercițiului încheiat, în conformitate cu Standardele Internaționale de Raportare Financiară.

În sistemul de control și management al riscurilor, din cadrul BNM, se implementează conceptul denumit “3 linii de apărare”, iar mediul de control este definit suficient și este aplicabil pentru atenuarea riscurilor existente.

Departamentul audit intern prezintă trimestrial Comitetului de audit informațiile cu privire la rezultatele gestionării riscurilor operaționale și financiare care conține date generale cu privire la metodele și tehnicile aplicate în vederea diminuării expunerii la risc, cât și date cu privire la evoluția indicatorilor de cuantificare a riscurilor înregistrate.

Activitatea auditului extern al situațiilor financiare anuale, conturilor și registrelor Băncii Naționale a Moldovei pentru anii 2020-2024, este efectuată de către organizația de audit Î.C.S. KPMG Moldova S.R.L.

Auditorii externi sunt independenți față de activitatea și organele de conducere ale BNM, iar Situațiile financiare anuale, confirmate de către auditul extern și Raportul auditorului extern

sunt publicate pe pagina WEB oficială a Băncii Naționale a Moldovei concomitent cu Raportul anual al BNM.

Auditul intern

Scopul general al activității de audit intern este de a da asigurări și a oferi servicii de consiliere independente și obiective, menite să aducă o valoare adăugată și să contribuie la optimizarea activităților Băncii Naționale. Misiunea auditului intern este de a spori și proteja valorile Băncii Naționale prin oferirea unor asigurări obiective bazate pe risc, consiliere și abordare de perspectivă. Auditul intern ajută Banca Națională în îndeplinirea obiectivelor sale printr-o abordare sistematică și disciplinată în cadrul evaluării și îmbunătățirii eficacității proceselor de guvernare, management al riscurilor și a proceselor de control.

Conform cadrului legal, directorul Auditului intern raportează Consiliului de supraveghere cel puțin anual despre gradul de realizare a planului de audit intern, expunerea la riscuri semnificative, conformitatea activității de audit intern cu Codul de etică și Standardele IIA ș.a.

Pe parcursul anului 2023, activitatea auditului intern s-a axat pe următoarele domenii de bază: (i) Realizarea Planului de audit intern aprobată pentru anul 2023; (ii) Realizarea Strategiei auditului intern al BNM 2023-2025; (iii) aprobarea Planului anual de audit intern pentru anul 2024.

Astfel, în luna mai, Consiliul de supraveghere a examinat realizarea Planului de audit intern aprobat pentru anul 2022. Recomandările mai importante s-au referit la evaluarea riscului de securitate în Cadrul de gestiune a riscurilor operaționale; consolidarea cadrului de reglementare aferent procesului de monitorizare a tranzacțiilor în contul Centrului de casă și decontări din Tiraspol deschis în SAPI; procesului de negociere și încheiere a acordurilor de cooperare externă; rolurilor, drepturilor și regulilor de acces în cadrul serviciilor oferite de SWIFT; consolidarea activității arhivei Băncii Naționale a Moldovei; instruirea continuă a angajaților privind măsurile de identificare a clientului la efectuarea tranzacțiilor ocazionale aferente operațiunilor cu numerar în BNM și raportarea corespunzătoare.

Pe parcursul anului 2023, Consiliul de supraveghere a continuat monitorizarea realizării Planului de acțiuni privind implementarea recomandărilor înaintate de către evaluatorul extern, fiind realizate următoarele acțiuni majore: elaborarea Strategiei auditului intern al BNM 2023-2025 aliniat la Planul strategic al Băncii Naționale a Moldovei "BNM 2025"; examinarea experienței altor țări privind formularea opiniei generale de audit, metodologia utilizată, aria de acoperire etc.; elaborarea hărții de asigurare conform Ghidului practic al IIA, care s-a utilizat la elaborarea planului de audit pentru 2023.

În anul 2023, Departamentul audit intern și-a exercitat activitatea conform Planului anual de audit intern pentru 2023, care a fost elaborat în baza evaluării riscurilor și corespunzător aprobat. Planul de audit pentru 2023 s-a realizat în proporție de 100%. Au fost finalizate 10 misiuni de audit aferente anului 2023, și s-au finalizat 3 misiuni de audit aferente planului pentru 2022. De menționat că pentru finalizarea misiunilor aferente Planului anual 2023 au fost planificate 9% (efectiv 14%) din bugetul de timp pentru 2024.

Cele mai importante recomandări s-au referit la (i) riscul de conformitate în contextul asigurării respectării cadrului normativ aferent transparenței procesului decizional; (ii) aplicarea unor măsuri adiționale de control/reglementări pentru a gestiona eficient riscul operațional în cazul gestionării documentelor cu parafa secret de stat; (iii) gestionarea eficientă a accesului la sisteme informaționale (sistemul de monitorizare video, pagina web); (iv) întreprinderea unor măsuri în vedere impulsivării realizării tuturor etapelor aferente procesului de continuitate a activității; (v) întreprinderea unor măsuri în vederea optimizării/fluidizării unor procese transversale (elaborarea actelor normative, gestiunea paginii web etc.)

În luna mai, Consiliul de supraveghere a examinat și realizarea Strategiei auditului intern al BNM 2023-2025, fiind asigurată consolidarea capacității auditului intern în vederea susținerii Băncii Naționale în atingerea obiectivelor strategice și îmbunătățirea eficacității proceselor; dezvoltarea competențelor profesionale; promovarea abordării bazate pe risc și orientată către client, precum și respectarea bugetului de timp alocat.

În decembrie, Consiliul de supraveghere a aprobat Planul anual de audit intern pentru anul 2024, care cuprinde i) definirea universului de audit, care s-a extins cu 53 procese inclusiv urmare preluării noilor atribuții de la Comisia Națională a Pieței Financiare; ii) evaluarea riscurilor aferente unităților auditabile; iii) analiza incidentelor înregistrate în sistemul informațional al Băncii Naționale; iv) analiza disponibilității resurselor auditului intern; v) elaborarea hărții de asigurare pentru a identifica domeniile neacoperite și a evita suprapunerile cu alte linii de apărare/furnizori externi de asigurare; vi) consultarea cu subdiviziunile auditate privind riscurile semnificative.

Gestiunea riscurilor operaționale

În luna mai, Consiliul de supraveghere a aprobat *Raportul anual 2022 cu privire la gestiunea riscurilor operaționale în Banca Națională a Moldovei*. Raportul a avut drept scop informarea Consiliului de supraveghere cu privire la: eficiența procesului de gestiune a riscurilor operaționale în BNM ca instrument al guvernării, cu prezentarea tabloului de bord al gestiunii riscurilor operaționale în Banca Națională a Moldovei pentru anul de raportare, profilului riscurilor operaționale, încadrarea tuturor riscurilor în limita toleranței la risc a băncii, gestiunea riscurilor din zona medie (galbenă) cu acțiunile de răspuns propuse, riscurile semnificative materializate (incidentele), activitatea în calitate de membru al grupului de lucru International Operational Risk Working Group (IORWG), maturitatea sistemului de gestiune a riscurilor operaționale în Banca Națională și obiectivele setate pentru dezvoltarea sistemului de gestiune a riscurilor operaționale în Banca Națională. De asemenea, prin raportul dat a fost realizată raportarea Comitetului de risc către Consiliul de supraveghere pentru activitatea anuală realizată.

Implementarea proiectelor Băncii Naționale a Moldovei

În luna aprilie, Consiliul de supraveghere a aprobat *Raportul asupra nivelului de implementare în semestrul II 2022 a proiectelor Băncii Naționale a Moldovei*, iar în Noiembrie *Raportul asupra nivelului de implementare în semestrul I 2023 a proiectelor Băncii Naționale a Moldovei*. Rapoartele au avut ca scop prezentarea nivelului de implementare a proiectelor majore ale Băncii Naționale prin evidențierea progresului atins, precum și a riscurilor/dependențelor identificate în realizarea acestora. Membrii Consiliului de supraveghere și-au exprimat îngrijorarea cu privire la întârzierile de implementare a unor proiecte importante, în special care țin de modernizarea unor soluții de tehnologii informaționale pentru activitatea de bază a BNM. Urmare analizei rapoartelor respective, în special a particularităților de derulare a procedurilor de achiziție în proiecte de complexitate înaltă, s-a constatat necesitatea de sensibilizare a factorilor de decizie la nivel național, în domeniul legislației achizițiilor publice pe aspecte de: consolidare a cadrului legal cu referire la derularea procedurilor de achiziție, precum și pe aspecte de limitare a răspunderii operatorilor economici în procedurile de achiziție.

Devizul de cheltuieli și alocațiile pentru investiții ale Băncii Naționale

Conform practicilor și procedurilor controlului și auditului intern, Consiliul de Supraveghere verifică executarea devizului de cheltuieli și alocațiilor pentru investițiile Băncii Naționale a Moldovei, care includ cheltuielile administrative și alocațiile pentru investiții capitale,

necesare pentru desfășurarea activității, realizarea atribuțiilor și îndeplinirea obiectivelor strategice ale Băncii.

În anul 2023, Consiliul de supraveghere a verificat executarea devizului de cheltuieli și alocații pentru anul 2022, aceasta conform rapoartelor examinate fiind executat la un nivel de 81% și executarea devizului de cheltuieli și alocații pentru investiții la 30 iunie 2023, cu un nivel de execuție al devizului de cheltuieli de 83%, fără depășiri de la sumele aprobate și liniile directorii oferite de Consiliul de Supraveghere.

Rapoartele de executare a devizului de cheltuieli și alocații pentru investiții semestriale și anuale, până la examinarea în Consiliul de supraveghere sunt auditate de către funcția de audit intern al Băncii, iar cele anuale, prin rezultatul financiar și poziția financiară a Băncii sunt asigurate prin auditarea situațiilor financiare de către o entitate de audit cu experiență în auditul de bănci centrale și organizații financiare internaționale.

Este important de menționat, că legalitatea și regularitatea devizelor de cheltuieli și a alocațiilor pentru investiții ale Băncii Naționale se auditează de Curtea de Conturi. În anul 2023, Curtea de conturi a inițiat o misiune de audit al conformității Devizelor de cheltuieli și alocații pentru investiții pentru anii 2019-2022, hotărârea asupra conformității acestora fiind emisă pe 09 februarie 2024. Similar liniilor directe oferite din partea Consiliului de supraveghere pe marginea executării devizului de cheltuieli și alocații pentru investiții, Curtea de Conturi a atras atenția asupra necesității fortificării procesului de planificare și executare a devizului de cheltuieli și alocații pentru investiții capitale, iar suplimentar au constatat pentru anul 2022 necesitatea reclasificării cheltuielilor pentru lucrările de reparație în sumă de 3,2 mil.lei, de la cheltuieli administrative la alocații pentru investiții și capitalizare acestora în valoarea imobilizărilor corporale în conformitate cu cadrul de raportare contabil, recomandare care a fost implementată în anul 2023.

În decembrie 2023, după mai multe iterații de dezbateri, argumentări și revizuri ale propunerilor pentru devizul de cheltuieli 2024, Consiliul de supraveghere a aprobat devizul de cheltuieli al Băncii Naționale pentru anul 2024 în sumă de 591 355 mii lei cheltuieli administrative și 83 213 mii achitări pentru Alocațiilor pentru investiții pentru în anul 2024, din totalul alocațiilor aprobate pe proiecte 2024-2027 de 176 264 mii lei. Revizuirile și argumentările au fost solicitate de către Consiliul de Supraveghere în vederea asigurării eficienței și eficacității operațiunilor Băncii, atenției asupra raționalizării și justificării cheltuielilor planificate cu personalul, cheltuielilor generale pentru soluțiile informaționale, evenimente de reprezentare și educație financiară, cheltuieli de reparații, precum și confirmării necesității investițiilor capitale ale Băncii Naționale a Moldovei propuse pentru anul 2024 în contextul fortificării procesului de valorificare și executare redus al alocațiilor pentru investiții capitale, precum și contextul insuficienței capitalului statutar înregistrat la finele anului 2022, pentru care în iulie 2023 Banca a înaintat o solicitare de capitalizare către Guvernul Republicii Moldova, în persoana Ministerului Finanțelor.

Devizul de cheltuieli și alocații pentru investiții 2024 a fost aprobat în strictă corelare cu cadrul normativ extern și intern al Băncii, principiile economicității, eficienței și eficacității, necesitățile reale și obiectivele strategice aprobate în Strategia Băncii Naționale a Moldovei "BNM 2025".

Situațiile financiare

Consiliul de Supraveghere aprobă situațiile financiare anuale auditate.

În mai 2023, Consiliul de supraveghere a aprobat situațiile financiare individuale și consolidate ale Băncii Naționale a Moldovei pentru anul încheiat la 31 decembrie 2022 care prezintă fidel, sub toate aspectele semnificative, poziția financiară a Băncii Naționale a Moldovei,

precum și performanța sa financiară și fluxurile de mijloace bănești pentru anul încheiat la 31 decembrie 2022, în conformitate cu Standardele Internaționale de Raportare Financiară.

La situația din 31 decembrie 2022, valoarea Bilanțului contabil consolidat al BNM a constituit 104 865 533 mii lei, valoarea Bilanțului contabil individual constituind 104 858 404 mii lei. Pe parcursul anului 2022, Banca a înregistrat un profit net din activitatea Băncii în mărime 2 192 356 mii lei (2021: profit net - 1 071 747 mii lei), însă, în urma defalcării veniturilor nerealizate din diferențe de curs valutar de la reevaluarea stocurilor valutare și de la reevaluarea metalelor prețioase, cu aplicarea corespunzătoare a prevederilor Legii nr. 548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei, s-a înregistrat o pierdere totală de 500 531 mii lei (2021: profit disponibil pentru distribuție - 294 268 mii lei). În consecință, capitalul autorizat a înregistrat un nivel de 1 124 372 mii lei, iar fondul general de rezervă a înregistrat un nivel de 1 748 214 mii lei, și, corespunzător, s-a diminuat capitalul statutar înregistrând suma de 2 872 586 mii lei.

Considerând că nivelul capitalului la 31 decembrie 2022, după acoperirea pierderii totale din contul fondului general de rezervă, constituie 3,52% din totalul obligațiunilor monetare, ceea ce era sub nivelul minim admisibil de 4,00%, a fost necesar ca Guvernul, în persoana Ministerului Finanțelor, să transfere Băncii Naționale o contribuție de capital în mărime de 396 149 mii lei sub formă de valori mobiliare de stat la o rată a dobânzii de piață, în volumul necesar pentru a majora capitalul statutar până la 4,00% din totalul obligațiunilor monetare ale Băncii Naționale.

Situațiile financiare anuale au fost auditate de către KPMG Moldova SRL, la 30 mai 2023 fiind emis Raportului de audit fără obiecții.

Înaintarea propunerilor vizând majorarea capitalului Băncii Naționale

În iulie 2023, Consiliul de supraveghere a înaintat către Guvernul Republicii Moldova, în persoana Ministerului Finanțelor, solicitarea de majorare a capitalului statutar al Băncii Naționale a Moldovei în temeiul art. 19 alin (6) și (7) din Legea cu privire la Banca Națională a Moldovei nr.548/1995 și conform Raportului auditorului independent din 30 mai 2023 asupra situațiilor financiare anuale consolidate și individuale ale Băncii Naționale a Moldovei la data de și pentru perioada de gestiune încheiată la 31 decembrie 2022.

Majorarea de capital autorizat a fost solicitată pentru suplinirea fondului general de rezervă sub forma valorilor mobiliare de stat emise la o rată a dobânzii de piață în sumă de 396 149 000 lei, care reprezintă volumul minim necesar pentru a majora capitalul statutar al Băncii Naționale a Moldovei până la 4,00% din totalul obligațiunilor monetare ale Băncii Naționale conform situației financiare la data de și pentru perioada de gestiune încheiată la 31 decembrie 2022.

Emisiunea numismatică

În anul 2023, Consiliul de supraveghere a aprobat lansarea noii emisiuni numismatice de cinci monede jubiliare și comemorative cu diverse tematici, dintre care două monede dedicate aniversării leului moldovenesc confecționate din aur și din argint. Tirajul inițial al monedelor din aur este 300 unități, iar al monedelor din argint – 500 unități. Aceste monede pot fi emise suplimentar până tirajul total pentru fiecare va atinge 5 000 de exemplare.

Tirajul monedelor din emisiunea anului 2023, variază în funcție de tematică și metalul din care au fost confecționate, în total fiind emise 1 500 monede din argint și 300 monede din aur (conform Anexei nr. 2).

Codul de etică și conduită profesională al Băncii Naționale a Moldovei

În aprilie, Consiliul de supraveghere a aprobat *Codul de etică și conduită profesională al Băncii Naționale a Moldovei*. Aspecte de noutate care au fost incluse în Codul de etică și conduită profesională se referă la instituirea Comitetului de etică, a funcției de conformitate, la definirea

tranzacțiile financiare personale ale salariaților supuse notificării ex ante și raportării ex post, la reglementarea activităților externe ale salariaților Băncii Naționale. Noul cod este menit să contribuie la îmbunătățirea climatului de integritate instituțională bazat pe normele de etică și conduită profesională, să fortifice credibilitatea și reputația Băncii Naționale, precum și încrederea publicului în integritatea și imparțialitatea salariaților Băncii Naționale, cu asigurarea unei guvernante organizaționale comprehensive în cadrul Băncii Naționale.

În cadrul ședințelor Consiliului de Supraveghere, membrii externi ai Consiliului au subliniat necesitatea asigurării unui cadru intern de integritate și guvernanta funcțional. Politica anti-fraudă, aprobată în 2010 este învechită și necesită revizuire. Deși subdiviziunea de management a conformității a fost creată în cadrul BNM la sfârșitul anului 2022, funcția nu a fost suplinită pe tot parcursul anului 2023, fapt ce a dus la întârzieri în realizarea cadrului instituțional necesar și funcționarea unor Comitete, cum ar fi Comitetul de etică. Cadrul intern de integritate și guvernanta reprezintă un element prioritar pentru activitatea Consiliului în anul 2024.

Fondul de salarizare

În decembrie, Consiliul de supraveghere a aprobat fondul de salarizare al Băncii Naționale a Moldovei pentru anul 2024, fiind aplicate prevederile Legii nr. 548-XIII din 21.07.1995 cu privire la BNM și regulamentele interne existente care stabilesc instrumente de mentenanță a sistemului salarial al Băncii Naționale la nivel competitiv cu sectorului bancar și piața de referință.

Totuși, în scopul unei alocări optime a fondului de salarizare în perioadele următoare, creșterea echității interne, și îmbunătățirea culturii organizaționale, Consiliul de supraveghere a solicitat analiza și propunerea de soluții, inclusiv în baza studiului practicii băncilor centrale din Uniunea Europeană, în special a Băncii Naționale a României și a Băncii Naționale a Irlandei, cu privire la indicatorul utilizat pentru ajustarea anuală a sistemului salarial al Băncii Naționale a Moldovei, analiza oportunității de aplatizare a curbei salariale, precum și identificarea practicilor băncilor centrale cu privire la publicarea grilelor sale de salarizare în scopul transparentizării sistemului de salarizare al angajaților Băncii Naționale a Moldovei.

De asemenea, în cadrul exercițiului de aprobare a fondului de salarizare, Consiliul de supraveghere a solicitat implementarea unei evaluări 360 grade a managerilor pe parcursul anului 2024, care a fost propusă în vederea obținerii unei imagini cuprinzătoare a performanțelor și a perspectivei mai ample asupra abilităților de leadership, comunicare și capacitate de colaborare. Această evaluare este menită să contribuie la identificarea punctelor tari și a oportunităților de dezvoltare profesională continuă a managerilor, precum și la o îmbunătățire a relațiilor în organizație, prin creșterea eficienței echipelor, sporirea transparenței și echității proceselor de planificare și de evaluare a performanțelor, cât și prin fortificarea culturii organizaționale orientate spre dezvoltare și învățare continuă.

Anexa nr.1
la Raportul privind activitatea de supraveghere
desfășurată în anul 2023

ȘEDINȚELE CONSILIULUI DE SUPRAVEGHERE ÎN ANUL 2023

Data aprobării	Nr. Proces-verbal	Nr. hotărâre	Titlul hotărârii Consiliului de supraveghere
07.04.2023	1	1	Cu privire la Raportul asupra nivelului de implementare în semestrul II 2022 a proiectelor Băncii Naționale a Moldovei
07.04.2023	1	2	Pentru aprobarea Codului de etică și conduită profesională al Băncii Naționale a Moldovei
16.05.2023	2	3	Cu privire la Raportul privind activitatea de audit intern în anul 2022
16.05.2023	2	4	Cu privire la Strategia auditului intern al BNM 2023-2025
16.05.2023	2	5	Cu privire la Raportul Comitetului de audit al Băncii Naționale a Moldovei privind activitatea de monitorizare în anul 2022
16.05.2023	2	6	Privind Raportul anual 2022 cu privire la gestiunea riscurilor operaționale în Banca Națională a Moldovei
16.05.2023	2	7	Cu privire la aprobarea Regulamentului privind acordarea creditelor salariaților Băncii Naționale a Moldovei
16.05.2023	2	8	Cu privire la interesele financiare directe sau indirecte ale dlui Octavian Armașu și ale membrilor familiei sale, la situația din 29 martie 2023
16.05.2023	2	9	Cu privire la interesele financiare directe sau indirecte ale dlui Vladimir Munteanu și ale membrilor familiei sale, la situația din 31 martie 2023
16.05.2023	2	10	Cu privire la interesele financiare directe sau indirecte ale dlui Vadim Enicov și ale membrilor familiei sale, la situația din 2 martie 2023
16.05.2023	2	11	Cu privire la interesele financiare directe sau indirecte ale dlui Valeriu Iașan și ale membrilor familiei sale, la situația din 26 martie 2023
16.05.2023	2	12	Cu privire la interesele financiare directe sau indirecte ale dnei Tatiana Ivanicichina și ale membrilor familiei sale, la situația din 31 martie 2023
16.05.2023	2	13	Cu privire la interesele financiare directe sau indirecte ale dlui Alexandru Pelin și ale membrilor familiei sale, la situația din 23 martie 2023
16.05.2023	2	14	Cu privire la interesele financiare directe sau indirecte ale dlui Dumitru Ursu și ale membrilor familiei sale, la situația din 29 martie 2023
16.05.2023	2	15	Cu privire la interesele financiare directe sau indirecte ale dlui Arcadie Albul și ale membrilor familiei sale, la situația din 31 martie 2023
16.05.2023	2	16	Cu privire la interesele financiare directe sau indirecte ale dlui Constantin Șchendra și ale membrilor familiei sale, la situația din 30 martie 2023
29.05.2023	3	17	Cu privire la Raportul privind executarea devizului de cheltuieli și alocațiilor pentru investiții ale Băncii Naționale a Moldovei la 31 decembrie 2022
29.05.2023	3	18	Cu privire la Situațiile financiare anuale ale Băncii Naționale a Moldovei pentru anul încheiat la 31 decembrie 2022
29.05.2023	3	19	Cu privire la rectificarea Alocațiilor pentru investițiile Băncii Naționale a Moldovei pentru anul 2023
29.05.2023	3	20	Cu privire la Raportul Consiliului de supraveghere al Băncii Naționale a Moldovei privind activitatea de supraveghere desfășurată în anul 2022
29.05.2023	3	21	Cu privire la Raportul anual al Băncii Naționale a Moldovei pentru anul 2022
29.05.2023	3	22	Cu privire la modificarea Hotărârii Consiliului de supraveghere al Băncii Naționale a Moldovei nr. 26 din 28 decembrie 2016 Cu privire la acordarea ajutorului material foștilor angajați pensionați din cadrul Băncii Naționale a Moldovei, cu modificările ulterioare
29.05.2023	3	23	Cu privire la proiectul Acordului adițional la contractul nr. 11/77-1/2021-LD din 26.05.2021 de achiziționare prin procedura de licitație deschisă a serviciilor de audit extern al situațiilor financiare anuale individuale și consolidate ale Băncii Naționale a Moldovei încheiat cu Î.C.S KPMG Moldova S.R.L.

21.07.2023	4	24	Cu privire la înaintarea propunerii de majorare a capitalului statutar al Băncii Naționale a Moldovei conform situației financiare la data de și pentru perioada de gestiune încheiată la 31 decembrie 2022
21.07.2023	4	25	Cu privire la Raportul privind executarea devizului de cheltuieli și alocațiilor pentru investiții ale Băncii Naționale a Moldovei pentru 6 luni încheiate la 30 iunie 2023
21.07.2023	4	26	Cu privire la rectificarea Devizului de cheltuieli și Alocațiilor pentru investițiile Băncii Naționale a Moldovei pentru anul 2023
21.07.2023	4	27	Cu privire la modificarea Regulamentului privind salarizarea angajaților Băncii Naționale a Moldovei, aprobat prin Hotărârea Consiliului de supraveghere al Băncii Naționale a Moldovei nr.15 din 11 iulie 2018, cu modificările ulterioare
21.07.2023	4	28	Cu privire la aprobarea designului grafic și valorii nominale ale monedelor jubiliare și comemorative, care urmează a fi bătute în anul 2023
29.09.2023	5	29	Cu privire la numirea în funcția de membru al Comitetului de audit al Băncii Naționale a Moldovei
21.11.2023	6	30	Cu privire la punerea în circulație ca mijloc de plată și în scop numismatic a unor monede comemorative, emisia anului 2023
21.11.2023	6	31	Cu privire la Raportul asupra nivelului de implementare în semestrul I 2023 a proiectelor Băncii Naționale a Moldovei
21.11.2023	6	32	Cu privire la modificarea Hotărârii Consiliului de supraveghere al Băncii Naționale a Moldovei nr.25 din 13 decembrie 2022 cu privire la aprobarea fondului de salarizare al Băncii Naționale a Moldovei și cuantumului indemnizațiilor unor membri ai Consiliului de supraveghere, pentru anul 2023
11.12.2023	7	33	Cu privire la proiectul Acordului adițional la contractul nr. 11/77-1/2021-LD din 26.05.2021 de achiziționare prin procedura de licitație deschisă a serviciilor de audit extern al situațiilor financiare anuale individuale și consolidate ale Băncii Naționale a Moldovei încheiat cu Î.C.S "KPMG Moldova" S.R.L.
20.12.2023	8	34	Cu privire la punerea în circulație ca mijloc de plată și în scop numismatic a monedei comemorative „Moldova Europeană”
20.12.2023	8	35	Cu privire la acordarea primei prim-viceguvernatorului, vicepreședinte al Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei pentru anul 2023
20.12.2023	8	36	Cu privire la acordarea primei viceguvernatorilor, membri al Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei, pentru anul 2023
20.12.2023	8	37	Cu privire la aprobarea primei de performanță acordată Controloarei generale a Băncii Naționale a Moldovei - directoare a Departamentului Audit Intern pentru anul 2023
20.12.2023	8	38	Cu privire la Planul Anual de Audit Intern 2024
20.12.2023	8	39	Cu privire la acordarea primei guvernatorului, președinte al Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei pentru anul 2023
28.12.2023	9	40	Cu privire la aprobarea fondului de salarizare al Băncii Naționale a Moldovei și cuantumului indemnizațiilor unor membri ai Consiliului de supraveghere, pentru anul 2024
28.12.2023	9	41	Cu privire la modificarea Regulamentului privind salarizarea angajaților Băncii Naționale a Moldovei, aprobat prin Hotărârea Consiliului de supraveghere al Băncii Naționale a Moldovei nr.15 din 11 iulie 2018, cu modificările ulterioare
28.12.2023	9	42	Cu privire la aprobarea Devizului de cheltuieli și Alocațiilor pentru investițiile Băncii Naționale a Moldovei pentru anul 2024
28.12.2023	9	43	Cu privire la stabilirea nivelului salarizării prim-viceguvernatorului, vicepreședinte al Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei
28.12.2023	9	44	Cu privire la nivelul salarizării viceguvernatorilor, membri ai Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei
28.12.2023	9	45	Cu privire la aprobarea nivelului salarizării Controloarei generale a Băncii Naționale a Moldovei - directoare a Departamentului Audit Intern pentru anul 2024
28.12.2023	9	46	Cu privire la stabilirea nivelului salarizării guvernatorului, președinte al Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei

Anexa nr.2
la Raportul privind activitatea de supraveghere
desfășurată în anul 2023

**CARACTERISTICILE MONEDELOR JUBILIARE ȘI COMEMORATIVE,
EMISIUNEA ANULUI 2023**

Denumirea monedei	Valoarea nominală	Metal	Greutate (gr)	Diametru (mm)	Tiraj (ex.)
Seria „Personalități”					
Igor Vieru – 100 de ani de la naștere	50 lei	Argint 999/1 000	16,5	30	250
Alexei Șciusev – 150 de ani de la naștere	50 lei	Argint 999/1 000	16,5	30	250
Seria „Altele”					
Lumea albinelor (color) Aniversarea monedei	50 lei	Argint 999/1 000	22,2	35	500
naționale	50 lei	Argint 999/1 000	31,1	37	500*
Aniversarea monedei naționale	100 lei	Aur 999,9/1 000	7,8	24	300*

*Tiraj inițial, cu posibilitatea emisiunii suplimentare, în tiraj total până la 5 000 monede

Banca Națională
a Moldovei

Consiliul de supraveghere

RAPORT
PRIVIND ACTIVITATEA DE SUPRAVEGHERE
DESFĂȘURATĂ ÎN ANUL 2023

Chișinău, 2024

CUPRINS

I. ORGANIZAREA ȘI FUNCȚIONAREA	2
II. ACTIVITATEA DE SUPRAVEGHERE	2
<i>Comitetul de audit.....</i>	<i>2</i>
<i>Îndeplinirea atribuțiilor.....</i>	<i>3</i>
<i>Auditul intern</i>	<i>6</i>
<i>Gestiunea riscurilor operaționale</i>	<i>7</i>
<i>Implementarea proiectelor Băncii Naționale a Moldovei</i>	<i>7</i>
<i>Devizul de cheltuieli și alocațiile pentru investiții ale Băncii Naționale</i>	<i>7</i>
<i>Situațiile financiare</i>	<i>8</i>
<i>Înaintarea propunerilor vizând majorarea capitalului Băncii Naționale</i>	<i>9</i>
<i>Emisiunea numismatică</i>	<i>9</i>
<i>Codul de etică și conduită profesională al Băncii Naționale a Moldovei</i>	<i>9</i>
<i>Fondul de salarizare</i>	<i>10</i>

I. ORGANIZAREA ȘI FUNCȚIONAREA

Consiliul de supraveghere este organul responsabil de organizarea unui sistem eficient de supraveghere publică independentă a activității Băncii Naționale a Moldovei, promovează transparența decizională și asigură monitorizarea activităților Băncii Naționale cu referință la atribuțiile legale.

În activitatea sa, Consiliul de supraveghere se călăuzește de prevederile Constituției Republicii Moldova, Legii cu privire la Banca Națională a Moldovei și actelor interne ale Băncii Naționale a Moldovei.

Consiliul de supraveghere este constituit din 7 membri numiți de Parlament pentru un mandat de 7 ani: 4 membri non-salariați ai BNM și 3 membri din structura executivă a Băncii Naționale – guvernatorul, prim-viceguvernatorul și un viceguvernator. Președintele Consiliului de supraveghere este guvernatorul BNM.

Pe parcursul anului 2023, Consiliul de supraveghere a funcționat în componență deplină. În iulie 2023, Parlamentul a numit 2 membri noi ai Consiliului de supraveghere: Natalia Gavrilița și Vitalie Lemne, care i-au substituit pe Alexandru Pelin și Valeriu Iașan, iar în decembrie 2023 Parlamentul l-a revocat pe guvernatorul BNM, președinte al Consiliului de supraveghere și al Comitetului executiv, Octavian Armașu, fiind numit noul guvernator al Băncii Naționale – Anca-Dana Dragu, care deține funcțiile de președinte al Consiliului de supraveghere și al Comitetului executiv.

În exercitarea competențelor atribuite prin lege, Consiliul de supraveghere: (i) aprobă raportul anual și situațiile financiare anuale; (ii) adoptă standardele sistemului de control intern, verifică și evaluează în mod continuu funcționarea sistemului de control intern; (iii) numește în funcție controlorul general, la propunerea Comitetului de audit și stabilește condițiile de remunerare a acestuia; (iv) adoptă normele de etică profesională; (v) determină fondul de salarizare al Băncii Naționale, nivelul salarizării membrilor Comitetului executiv și cuantumul indemnizațiilor lunare ale membrilor Consiliului de supraveghere care nu sunt și membri ai Comitetului executiv; (vi) înaintează propuneri vizând majorarea capitalului Băncii Naționale; (vii) aprobă devizul de cheltuieli și alocațiile pentru investiții ale Băncii Naționale și monitorizează executarea acestora; (viii) selectează, pe bază de licitație, organizația de audit extern; (ix) stabilește modul de creare și funcționare a comitetelor Băncii Naționale; (x) stabilește valoarea nominală, designul bancnotelor și al monedelor metalice, modul de punere în circulație și condițiile de retragere a lor din circulație; (xi) aprobă regulamentele interne aferente exercitării atribuțiilor.

Consiliul de supraveghere prezintă Parlamentului, cel puțin anual, rapoarte privind activitatea de supraveghere desfășurată.

Consiliul de supraveghere atrage o atenție deosebită examinării experienței internaționale în domeniu și a celor mai bune practici, prin colaborarea permanentă cu reprezentanții partenerilor de dezvoltare ai Republicii Moldova și ai altor instituții financiar-bancare pe subiecte de interes comun.

În scopul executării atribuțiilor sale pe parcursul anului 2023 au fost convocate 10 ședințe ale Consiliului de supraveghere, la care s-au aprobat 46 hotărâri (conform Anexei nr. 1).

II. ACTIVITATEA DE SUPRAVEGHERE

Comitetul de audit

Comitetul de audit este compus din 3 membri ai Consiliului de supraveghere care nu sunt salariați ai Băncii Naționale. Membrii Comitetului de audit se aprobă pe perioada activității lor în

funcția de membru al Consiliului de supraveghere al Băncii Naționale a Moldovei. La data expirării calității de membru al Consiliului de supraveghere expiră și calitatea de membru al Comitetului de audit.

Odată cu expirarea mandatelor membrilor Consiliului de Supraveghere, în Comitetul de audit au fost aprobați doi membri noi, după cum urmează:

- dl. Vitalie Lemne, Președinte al Comitetului de audit, membru al Consiliului de supraveghere al BNM și
- dna Natalia Gavrița, Membru al Comitetului de audit, membru al Consiliului de supraveghere al BNM.

Decizia a fost luată în cadrul ședinței Consiliului de supraveghere al Băncii Naționale a Moldovei, prin Hotărârea nr. 29 din data de 29.09.2023.

Îndeplinirea atribuțiilor

Comitetul de audit își desfășoară activitatea sa în baza prevederilor art.26 și art.28 ale Legii nr.548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei și a Regulamentului privind funcționarea Comitetului de audit al Băncii Naționale a Moldovei, aprobat prin Hotărârea Consiliului de supraveghere al BNM nr. 15 din 22 decembrie 2016 (în continuare – Regulamentul nr. 15/2016).

Conform prevederilor art.28 al Legii nr. 548/1995, Comitetul de audit are următoarele atribuții de bază:

- a) monitorizează procesul de raportare financiară a Băncii Naționale;
- b) monitorizează eficiența sistemului de control intern și de management al riscurilor;
- c) monitorizează și direcționează funcția de audit intern;
- d) monitorizează independența și activitatea auditului extern.

Regulamentul nr. 15/2016 stabilește domeniile și atribuțiile detaliate ale activității, care țin de competența CA, reieșind din împuternicirile acordate prin Legea nr. 548/1995, în conformitate cu practicile internaționale și cuprinde: raportarea financiară a BNM; controlul intern și managementul riscului; independența auditului intern și extern.

Pe parcursul anului 2023, organele de conducere au asigurat buna funcționare a activității operaționale, gestionarea proceselor necesare activității, demararea unor noi proiecte și implementarea celor în curs ce țin de transformarea și automatizarea proceselor de activitate ale BNM. De asemenea, s-a păstrat structura de guvernare și de activitate a Comitetului de audit al BNM, fără ajustări semnificative ale cadrului juridic și normativ. Comitetul de audit s-a întrunit în ședințe atât cu prezența fizică a membrilor săi, cât și la distanță, utilizând mijloacele tehnice ale BNM. În special, mijloacele de comunicare la distanță au fost utilizate în procesul interacțiunii Membrilor CA cu reprezentanții auditorului extern KPMG.

Pentru îndeplinirea atribuțiilor legale Comitetul de audit are acces la informațiile necesare prin intermediul Departamentului audit intern. În perioada raportată au fost prezentate rapoartele privind misiunile de audit și rapoartele de sinteză trimestriale și anuale. Comitetul de audit a solicitat și a primit informații suplimentare și de la alte subdiviziuni ale BNM.

Activitățile de secretariat ale Comitetului de audit sunt exercitate de secretarul CA, desemnat de către Controlorul general din cadrul angajaților Departamentului audit intern.

Pe parcursul anului 2023, Comitetul de audit s-a întrunit în șaisprezece ședințe ordinare și a întreprins un șir de măsuri și acțiuni practice pentru îmbunătățirea proceselor interne ale BNM. Tematicile de bază ale ședințelor CA au fost:

- a) Examinarea, împreună cu membrii echipei auditului extern, a Situațiilor financiare anuale și conformarea lor cu Standardele Internaționale de Raportare Financiară;

- b) Examinarea și coordonarea Acordului adițional la contractul încheiat cu organizația de audit, ce ține de graficul de prestare a serviciilor de audit aferent situațiilor financiare pentru exercițiul financiar încheiat la 31 decembrie 2022 și a modificărilor în componența echipei de audit financiar;
- c) Examinarea și coordonarea Strategiei auditului intern al BNM 2023-2025 și Planului detaliat de implementare a strategiei auditului intern al BNM 2023-2025;
- d) Examinarea Rapoartelor de sinteză trimestriale privind rezultatele activităților de audit, Raportului privind activitatea de audit intern în anul 2022 și coordonarea Planului de audit intern pentru anul 2024;
- e) Examinarea Raportului cu privire la rezultatele autoevaluării activității de audit intern în cadrul BNM;
- f) Examinarea informației cu privire la recomandările Departamentului audit intern neimplementate în termen;
- g) Examinarea propunerilor privind bugetul instruirilor și bugetul de salarizare a angajaților DAI și propuneri de modificare a structurii de state a DAI pentru anul 2024;
- h) Aprobarea Raportului privind activitatea de monitorizare al Comitetului de audit în anul 2022;
- i) Aprobarea indicatorilor și obiectivelor de performanță pentru anul 2023 stabiliți pentru Controlorul general al BNM, director al Departamentului de audit al BNM și evaluarea rezultatelor activității Controlorului general pentru anul 2023;
- j) Examinarea procedurilor de monitorizare și de control al expunerilor la risc și al aspectelor referitoare la conformitate, care ar putea avea un impact semnificativ asupra Situațiilor financiare ale BNM;
- k) Coordonarea matricelor riscurilor pe procese de activitate al căror proprietar este Departamentul audit intern¹, care urmare evaluării riscului operațional au fost stabilite în zona verde de risc.

Rezultatele activității au fost consemnate în procese verbale ale ședințelor, care reflectă constatările și deciziile Comitetului de audit.

Comitetul de audit și-a concentrat atenția și eforturile pe rezultatele misiunilor de audit care au elucidat elemente în sistemul de control intern ce necesită îmbunătățire semnificativă, precum și pe recomandări cu risc rezidual înalt și mediu. Având în vedere numărul mare al recomandărilor DAI, care nu sunt implementate în termen, Comitetul de audit a sesizat Consiliului de Supraveghere cu privire la inadmisibilitatea înregistrării unei asemenea situații. În consecință, s-au întreprins măsuri cu privire la responsabilizarea subdiviziunilor și acțiuni pro active din partea DAI pentru a impulsiona implementarea recomandărilor DAI. Drept urmare, pe parcursul primului trimestru a. 2024 s-a înregistrat o diminuare considerabilă a numărului recomandărilor neimplementate (de la 48 recomandări la situația de la 31.12.2023 la 23 recomandări la 31.03.2024).

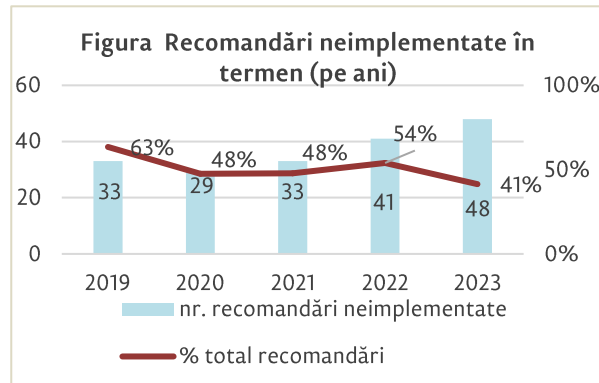
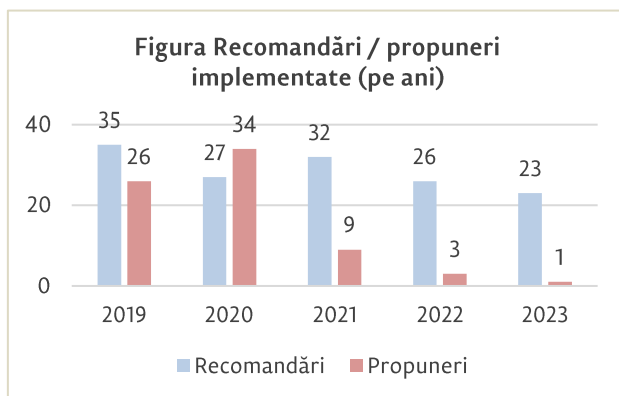
¹ Procesul 760 Planificarea anuală a activității de audit intern

Procesul 761 Misiuni de audit (planificare / executare / raportare)

Procesul 762 Monitorizarea implementării recomandărilor, propunerilor de audit (Misiunea Follow-up)

Procesul 763 Sinteza, analiza, elaborarea și prezentarea rapoartelor de activitate al DAI

Procesul 764 Executarea programului de asigurare și îmbunătățire a calității funcției de audit intern

Pe parcursul perioadei de raportare, Comitetul de audit a elaborat și prezentat Consiliului de Supraveghere recomandări privind eficientizarea activității Departamentului audit intern, modificarea și ajustarea actelor normative ale BNM, îmbunătățirea și dezvoltarea proceselor de activitate. Printre subiectele principale abordate au fost:

- Necesitatea îmbunătățirii cadrului de guvernanta internă, în special elaborarea unei politici anti-fraudă noi și asigurarea aplicării *Codului de etică al BNM* ce ține de conflictul de interese, inclusiv în contextul legăturilor de rudenie;
- Asigurarea continuității și securității informației în cadrul BNM inclusiv în contextul sistemelor informaționale implementate de terți;
- Eficiența controalelor aplicate în contextul sistemelor informaționale pentru monitorizarea diferitor echipamente, acces la rețea, aplicații, etc;
- Identificarea unor erori în raportarea ratelor de dobândă la depozitele noi acceptate de sistemul bancar din RM de către unii participanți ai pieței către BNM;
- Eficacitatea controalelor aplicate în cadrul proceselor de supraveghere pe teren și din oficiu la participanții profesioniști la piața creditării nebankare, inclusiv aplicarea și monitorizarea respectării sancțiunilor.

Procesul de raportare financiară al Băncii Naționale se desfășurează în corespundere cu prevederile cadrului normativ și metodologic care asigură contabilizarea elementelor patrimoniale și întocmirea situațiilor financiare ce reflectă poziția financiară a Băncii la data raportării și performanța sa financiară, fluxurile de numerar aferente exercițiului încheiat, în conformitate cu Standardele Internaționale de Raportare Financiară.

În sistemul de control și management al riscurilor, din cadrul BNM, se implementează conceptul denumit “3 linii de apărare”, iar mediul de control este definit suficient și este aplicabil pentru atenuarea riscurilor existente.

Departamentul audit intern prezintă trimestrial Comitetului de audit informațiile cu privire la rezultatele gestionării riscurilor operaționale și financiare care conține date generale cu privire la metodele și tehnicile aplicate în vederea diminuării expunerii la risc, cât și date cu privire la evoluția indicatorilor de cuantificare a riscurilor înregistrate.

Activitatea auditului extern al situațiilor financiare anuale, conturilor și registrelor Băncii Naționale a Moldovei pentru anii 2020-2024, este efectuată de către organizația de audit Î.C.S. KPMG Moldova S.R.L.

Auditorii externi sunt independenți față de activitatea și organele de conducere ale BNM, iar Situațiile financiare anuale, confirmate de către auditul extern și Raportul auditorului extern

sunt publicate pe pagina WEB oficială a Băncii Naționale a Moldovei concomitent cu Raportul anual al BNM.

Auditul intern

Scopul general al activității de audit intern este de a da asigurări și a oferi servicii de consiliere independente și obiective, menite să aducă o valoare adăugată și să contribuie la optimizarea activităților Băncii Naționale. Misiunea auditului intern este de a spori și proteja valorile Băncii Naționale prin oferirea unor asigurări obiective bazate pe risc, consiliere și abordare de perspectivă. Auditul intern ajută Banca Națională în îndeplinirea obiectivelor sale printr-o abordare sistematică și disciplinată în cadrul evaluării și îmbunătățirii eficacității proceselor de guvernare, management al riscurilor și a proceselor de control.

Conform cadrului legal, directorul Auditului intern raportează Consiliului de supraveghere cel puțin anual despre gradul de realizare a planului de audit intern, expunerea la riscuri semnificative, conformitatea activității de audit intern cu Codul de etică și Standardele IIA ș.a.

Pe parcursul anului 2023, activitatea auditului intern s-a axat pe următoarele domenii de bază: (i) Realizarea Planului de audit intern aprobată pentru anul 2023; (ii) Realizarea Strategiei auditului intern al BNM 2023-2025; (iii) aprobarea Planului anual de audit intern pentru anul 2024.

Astfel, în luna mai, Consiliul de supraveghere a examinat realizarea Planului de audit intern aprobat pentru anul 2022. Recomandările mai importante s-au referit la evaluarea riscului de securitate în Cadrul de gestiune a riscurilor operaționale; consolidarea cadrului de reglementare aferent procesului de monitorizare a tranzacțiilor în contul Centrului de casă și decontări din Tiraspol deschis în SAPI; procesului de negociere și încheiere a acordurilor de cooperare externă; rolurilor, drepturilor și regulilor de acces în cadrul serviciilor oferite de SWIFT; consolidarea activității arhivei Băncii Naționale a Moldovei; instruirea continuă a angajaților privind măsurile de identificare a clientului la efectuarea tranzacțiilor ocazionale aferente operațiunilor cu numerar în BNM și raportarea corespunzătoare.

Pe parcursul anului 2023, Consiliul de supraveghere a continuat monitorizarea realizării Planului de acțiuni privind implementarea recomandărilor înaintate de către evaluatorul extern, fiind realizate următoarele acțiuni majore: elaborarea Strategiei auditului intern al BNM 2023-2025 aliniat la Planul strategic al Băncii Naționale a Moldovei “BNM 2025”; examinarea experienței altor țări privind formularea opiniei generale de audit, metodologia utilizată, aria de acoperire etc.; elaborarea hărții de asigurare conform Ghidului practic al IIA, care s-a utilizat la elaborarea planului de audit pentru 2023.

În anul 2023, Departamentul audit intern și-a exercitat activitatea conform Planului anual de audit intern pentru 2023, care a fost elaborat în baza evaluării riscurilor și corespunzător aprobat. Planul de audit pentru 2023 s-a realizat în proporție de 100%. Au fost finalizate 10 misiuni de audit aferente anului 2023, și s-au finalizat 3 misiuni de audit aferente planului pentru 2022. De menționat că pentru finalizarea misiunilor aferente Planului anual 2023 au fost planificate 9% (efectiv 14%) din bugetul de timp pentru 2024.

Cele mai importante recomandări s-au referit la (i) riscul de conformitate în contextul asigurării respectării cadrului normativ aferent transparenței procesului decizional; (ii) aplicarea unor măsuri adiționale de control/reglementări pentru a gestiona eficient riscul operațional în cazul gestionării documentelor cu parafă secret de stat; (iii) gestionarea eficientă a accesului la sisteme informaționale (sistemul de monitorizare video, pagina web); (iv) întreprinderea unor măsuri în vedere impulsivării realizării tuturor etapelor aferente procesului de continuitate a activității; (v) întreprinderea unor măsuri în vederea optimizării/fluidizării unor procese transversale (elaborarea actelor normative, gestiunea paginii web etc.)

În luna mai, Consiliul de supraveghere a examinat și realizarea Strategiei auditului intern al BNM 2023-2025, fiind asigurată consolidarea capacității auditului intern în vederea susținerii Băncii Naționale în atingerea obiectivelor strategice și îmbunătățirea eficacității proceselor; dezvoltarea competențelor profesionale; promovarea abordării bazate pe risc și orientată către client, precum și respectarea bugetului de timp alocat.

În decembrie, Consiliul de supraveghere a aprobat Planul anual de audit intern pentru anul 2024, care cuprinde i) definirea universului de audit, care s-a extins cu 53 procese inclusiv urmare preluării noilor atribuții de la Comisia Națională a Pieței Financiare; ii) evaluarea riscurilor aferente unităților auditabile; iii) analiza incidentelor înregistrate în sistemul informațional al Băncii Naționale; iv) analiza disponibilității resurselor auditului intern; v) elaborarea hărții de asigurare pentru a identifica domeniile neacoperite și a evita suprapunerile cu alte linii de apărare/furnizori externi de asigurare; vi) consultarea cu subdiviziunile auditate privind riscurile semnificative.

Gestiunea riscurilor operaționale

În luna mai, Consiliul de supraveghere a aprobat *Raportul anual 2022 cu privire la gestiunea riscurilor operaționale în Banca Națională a Moldovei*. Raportul a avut drept scop informarea Consiliului de supraveghere cu privire la: eficiența procesului de gestiune a riscurilor operaționale în BNM ca instrument al guvernării, cu prezentarea tabloului de bord al gestiunii riscurilor operaționale în Banca Națională a Moldovei pentru anul de raportare, profilului riscurilor operaționale, încadrarea tuturor riscurilor în limita toleranței la risc a băncii, gestiunea riscurilor din zona medie (galbenă) cu acțiunile de răspuns propuse, riscurile semnificative materializate (incidentele), activitatea în calitate de membru al grupului de lucru International Operational Risk Working Group (IORWG), maturitatea sistemului de gestiune a riscurilor operaționale în Banca Națională și obiectivele setate pentru dezvoltarea sistemului de gestiune a riscurilor operaționale în Banca Națională. De asemenea, prin raportul dat a fost realizată raportarea Comitetului de risc către Consiliul de supraveghere pentru activitatea anuală realizată.

Implementarea proiectelor Băncii Naționale a Moldovei

În luna aprilie, Consiliul de supraveghere a aprobat *Raportul asupra nivelului de implementare în semestrul II 2022 a proiectelor Băncii Naționale a Moldovei*, iar în Noiembrie *Raportul asupra nivelului de implementare în semestrul I 2023 a proiectelor Băncii Naționale a Moldovei*. Rapoartele au avut ca scop prezentarea nivelului de implementare a proiectelor majore ale Băncii Naționale prin evidențierea progresului atins, precum și a riscurilor/dependențelor identificate în realizarea acestora. Membrii Consiliului de supraveghere și-au exprimat îngrijorarea cu privire la întârzierile de implementare a unor proiecte importante, în special care țin de modernizarea unor soluții de tehnologii informaționale pentru activitatea de bază a BNM. Urmare analizei rapoartelor respective, în special a particularităților de derulare a procedurilor de achiziție în proiecte de complexitate înaltă, s-a constatat necesitatea de sensibilizare a factorilor de decizie la nivel național, în domeniul legislației achizițiilor publice pe aspecte de: consolidare a cadrului legal cu referire la derularea procedurilor de achiziție, precum și pe aspecte de limitare a răspunderii operatorilor economici în procedurile de achiziție.

Devizul de cheltuieli și alocațiile pentru investiții ale Băncii Naționale

Conform practicilor și procedurilor controlului și auditului intern, Consiliul de Supraveghere verifică executarea devizului de cheltuieli și alocațiilor pentru investițiile Băncii Naționale a Moldovei, care includ cheltuielile administrative și alocațiile pentru investiții capitale,

necesare pentru desfășurarea activității, realizarea atribuțiilor și îndeplinirea obiectivelor strategice ale Băncii.

În anul 2023, Consiliul de supraveghere a verificat executarea devizului de cheltuieli și alocații pentru anul 2022, aceasta conform rapoartelor examinate fiind executat la un nivel de 81% și executarea devizului de cheltuieli și alocații pentru investiții la 30 iunie 2023, cu un nivel de execuție al devizului de cheltuieli de 83%, fără depășiri de la sumele aprobate și liniile directorii oferite de Consiliul de Supraveghere.

Rapoartele de executare a devizului de cheltuieli și alocații pentru investiții semestriale și anuale, până la examinarea în Consiliul de supraveghere sunt auditate de către funcția de audit intern al Băncii, iar cele anuale, prin rezultatul financiar și poziția financiară a Băncii sunt asigurate prin auditarea situațiilor financiare de către o entitate de audit cu experiență în auditul de bănci centrale și organizații financiare internaționale.

Este important de menționat, că legalitatea și regularitatea devizelor de cheltuieli și a alocațiilor pentru investiții ale Băncii Naționale se auditează de Curtea de Conturi. În anul 2023, Curtea de conturi a inițiat o misiune de audit al conformității Devizelor de cheltuieli și alocații pentru investiții pentru anii 2019-2022, hotărârea asupra conformității acestora fiind emisă pe 09 februarie 2024. Similar liniilor directe oferite din partea Consiliului de supraveghere pe marginea executării devizului de cheltuieli și alocații pentru investiții, Curtea de Conturi a atras atenția asupra necesității fortificării procesului de planificare și executare a devizului de cheltuieli și alocații pentru investiții capitale, iar suplimentar au constatat pentru anul 2022 necesitatea reclasificării cheltuielilor pentru lucrările de reparație în sumă de 3,2 mil. lei, de la cheltuieli administrative la alocații pentru investiții și capitalizare acestora în valoarea imobilizărilor corporale în conformitate cu cadrul de raportare contabil, recomandare care a fost implementată în anul 2023.

În decembrie 2023, după mai multe iterații de dezbateri, argumentări și revizuri ale propunerilor pentru devizul de cheltuieli 2024, Consiliul de supraveghere a aprobat devizul de cheltuieli al Băncii Naționale pentru anul 2024 în sumă de 591 355 mii lei cheltuieli administrative și 83 213 mii achitări pentru Alocațiilor pentru investiții pentru în anul 2024, din totalul alocațiilor aprobate pe proiecte 2024-2027 de 176 264 mii lei. Revizuirile și argumentările au fost solicitate de către Consiliul de Supraveghere în vederea asigurării eficienței și eficacității operațiunilor Băncii, atenției asupra raționalizării și justificării cheltuielilor planificate cu personalul, cheltuielilor generale pentru soluțiile informaționale, evenimente de reprezentare și educație financiară, cheltuieli de reparații, precum și confirmării necesității investițiilor capitale ale Băncii Naționale a Moldovei propuse pentru anul 2024 în contextul fortificării procesului de valorificare și executare redus al alocațiilor pentru investiții capitale, precum și contextul insuficienței capitalului statutar înregistrat la finele anului 2022, pentru care în iulie 2023 Banca a înaintat o solicitare de capitalizare către Guvernul Republicii Moldova, în persoana Ministerului Finanțelor.

Devizul de cheltuieli și alocații pentru investiții 2024 a fost aprobat în strictă corelare cu cadrul normativ extern și intern al Băncii, principiile economicității, eficienței și eficacității, necesitățile reale și obiectivele strategice aprobate în Strategia Băncii Naționale a Moldovei "BNM 2025".

Situațiile financiare

Consiliul de Supraveghere aprobă situațiile financiare anuale auditate.

În mai 2023, Consiliul de supraveghere a aprobat situațiile financiare individuale și consolidate ale Băncii Naționale a Moldovei pentru anul încheiat la 31 decembrie 2022 care prezintă fidel, sub toate aspectele semnificative, poziția financiară a Băncii Naționale a Moldovei,

precum și performanța sa financiară și fluxurile de mijloace bănești pentru anul încheiat la 31 decembrie 2022, în conformitate cu Standardele Internaționale de Raportare Financiară.

La situația din 31 decembrie 2022, valoarea Bilanțului contabil consolidat al BNM a constituit 104 865 533 mii lei, valoarea Bilanțului contabil individual constituind 104 858 404 mii lei. Pe parcursul anului 2022, Banca a înregistrat un profit net din activitatea Băncii în mărime 2 192 356 mii lei (2021: profit net - 1 071 747 mii lei), însă, în urma defalcării veniturilor nerealizate din diferențe de curs valutar de la reevaluarea stocurilor valutare și de la reevaluarea metalelor prețioase, cu aplicarea corespunzătoare a prevederilor Legii nr. 548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei, s-a înregistrat o pierdere totală de 500 531 mii lei (2021: profit disponibil pentru distribuie - 294 268 mii lei). În consecință, capitalul autorizat a înregistrat un nivel de 1 124 372 mii lei, iar fondul general de rezervă a înregistrat un nivel de 1 748 214 mii lei, și, corespunzător, s-a diminuat capitalul statutar înregistrând suma de 2 872 586 mii lei.

Considerând că nivelul capitalului la 31 decembrie 2022, după acoperirea pierderii totale din contul fondului general de rezervă, constituie 3,52% din totalul obligațiunilor monetare, ceea ce era sub nivelul minim admisibil de 4,00%, a fost necesar ca Guvernul, în persoana Ministerului Finanțelor, să transfere Băncii Naționale o contribuție de capital în mărime de 396 149 mii lei sub formă de valori mobiliare de stat la o rată a dobânzii de piață, în volumul necesar pentru a majora capitalul statutar până la 4,00% din totalul obligațiunilor monetare ale Băncii Naționale.

Situațiile financiare anuale au fost auditate de către KPMG Moldova SRL, la 30 mai 2023 fiind emis Raportului de audit fără obiecții.

Înaintarea propunerilor vizând majorarea capitalului Băncii Naționale

În iulie 2023, Consiliul de supraveghere a înaintat către Guvernul Republicii Moldova, în persoana Ministerului Finanțelor, solicitarea de majorare a capitalului statutar al Băncii Naționale a Moldovei în temeiul art. 19 alin (6) și (7) din Legea cu privire la Banca Națională a Moldovei nr.548/1995 și conform Raportului auditorului independent din 30 mai 2023 asupra situațiilor financiare anuale consolidate și individuale ale Băncii Naționale a Moldovei la data de și pentru perioada de gestiune încheiată la 31 decembrie 2022.

Majorarea de capital autorizat a fost solicitată pentru suplinirea fondului general de rezervă sub forma valorilor mobiliare de stat emise la o rată a dobânzii de piață în sumă de 396 149 000 lei, care reprezintă volumul minim necesar pentru a majora capitalul statutar al Băncii Naționale a Moldovei până la 4,00% din totalul obligațiunilor monetare ale Băncii Naționale conform situației financiare la data de și pentru perioada de gestiune încheiată la 31 decembrie 2022.

Emisiunea numismatică

În anul 2023, Consiliul de supraveghere a aprobat lansarea noii emisiuni numismatice de cinci monede jubiliare și comemorative cu diverse tematici, dintre care două monede dedicate aniversării leului moldovenesc confecționate din aur și din argint. Tirajul inițial al monedelor din aur este 300 unități, iar al monedelor din argint – 500 unități. Aceste monede pot fi emise suplimentar până tirajul total pentru fiecare va atinge 5 000 de exemplare.

Tirajul monedelor din emisiunea anului 2023, variază în funcție de tematică și metalul din care au fost confecționate, în total fiind emise 1 500 monede din argint și 300 monede din aur (conform Anexei nr. 2).

Codul de etică și conduită profesională al Băncii Naționale a Moldovei

În aprilie, Consiliul de supraveghere a aprobat *Codul de etică și conduită profesională al Băncii Naționale a Moldovei*. Aspecte de noutate care au fost incluse în Codul de etică și conduită profesională se referă la instituirea Comitetului de etică, a funcției de conformitate, la definirea

tranzacțiile financiare personale ale salariaților supuse notificării ex ante și raportării ex post, la reglementarea activităților externe ale salariaților Băncii Naționale. Noul cod este menit să contribuie la îmbunătățirea climatului de integritate instituțională bazat pe normele de etică și conduită profesională, să fortifice credibilitatea și reputația Băncii Naționale, precum și încrederea publicului în integritatea și imparțialitatea salariaților Băncii Naționale, cu asigurarea unei guvernante organizaționale comprehensive în cadrul Băncii Naționale.

În cadrul ședințelor Consiliului de Supraveghere, membrii externi ai Consiliului au subliniat necesitatea asigurării unui cadru intern de integritate și guvernanta funcțional. Politica anti-fraudă, aprobată în 2010 este învechită și necesită revizuire. Deși subdiviziunea de management a conformității a fost creată în cadrul BNM la sfârșitul anului 2022, funcția nu a fost suplinită pe tot parcursul anului 2023, fapt ce a dus la întârzieri în realizarea cadrului instituțional necesar și funcționarea unor Comitete, cum ar fi Comitetul de etică. Cadrul intern de integritate și guvernanta reprezintă un element prioritar pentru activitatea Consiliului în anul 2024.

Fondul de salarizare

În decembrie, Consiliul de supraveghere a aprobat fondul de salarizare al Băncii Naționale a Moldovei pentru anul 2024, fiind aplicate prevederile Legii nr. 548-XIII din 21.07.1995 cu privire la BNM și regulamentele interne existente care stabilesc instrumente de mentenanță a sistemului salarial al Băncii Naționale la nivel competitiv cu sectorului bancar și piața de referință.

Totuși, în scopul unei alocări optime a fondului de salarizare în perioadele următoare, creșterea echității interne, și îmbunătățirea culturii organizaționale, Consiliul de supraveghere a solicitat analiza și propunerea de soluții, inclusiv în baza studiului practicii băncilor centrale din Uniunea Europeană, în special a Băncii Naționale a României și a Băncii Naționale a Irlandei, cu privire la indicatorul utilizat pentru ajustarea anuală a sistemului salarial al Băncii Naționale a Moldovei, analiza oportunității de aplatizare a curbei salariale, precum și identificarea practicilor băncilor centrale cu privire la publicarea grilelor sale de salarizare în scopul transparentizării sistemului de salarizare al angajaților Băncii Naționale a Moldovei.

De asemenea, în cadrul exercițiului de aprobare a fondului de salarizare, Consiliul de supraveghere a solicitat implementarea unei evaluări 360 grade a managerilor pe parcursul anului 2024, care a fost propusă în vederea obținerii unei imagini cuprinzătoare a performanțelor și a perspectivei mai ample asupra abilităților de leadership, comunicare și capacitate de colaborare. Această evaluare este menită să contribuie la identificarea punctelor tari și a oportunităților de dezvoltare profesională continuă a managerilor, precum și la o îmbunătățire a relațiilor în organizație, prin creșterea eficienței echipelor, sporirea transparenței și echității proceselor de planificare și de evaluare a performanțelor, cât și prin fortificarea culturii organizaționale orientate spre dezvoltare și învățare continuă.

Anexa nr.1
la Raportul privind activitatea de supraveghere
desfășurată în anul 2023

ȘEDINȚELE CONSILIULUI DE SUPRAVEGHERE ÎN ANUL 2023

Data aprobării	Nr. Proces-verbal	Nr. hotărâre	Titlul hotărârii Consiliului de supraveghere
07.04.2023	1	1	Cu privire la Raportul asupra nivelului de implementare în semestrul II 2022 a proiectelor Băncii Naționale a Moldovei
07.04.2023	1	2	Pentru aprobarea Codului de etică și conduită profesională al Băncii Naționale a Moldovei
16.05.2023	2	3	Cu privire la Raportul privind activitatea de audit intern în anul 2022
16.05.2023	2	4	Cu privire la Strategia auditului intern al BNM 2023-2025
16.05.2023	2	5	Cu privire la Raportul Comitetului de audit al Băncii Naționale a Moldovei privind activitatea de monitorizare în anul 2022
16.05.2023	2	6	Privind Raportul anual 2022 cu privire la gestiunea riscurilor operaționale în Banca Națională a Moldovei
16.05.2023	2	7	Cu privire la aprobarea Regulamentului privind acordarea creditelor salariaților Băncii Naționale a Moldovei
16.05.2023	2	8	Cu privire la interesele financiare directe sau indirecte ale dlui Octavian Armașu și ale membrilor familiei sale, la situația din 29 martie 2023
16.05.2023	2	9	Cu privire la interesele financiare directe sau indirecte ale dlui Vladimir Munteanu și ale membrilor familiei sale, la situația din 31 martie 2023
16.05.2023	2	10	Cu privire la interesele financiare directe sau indirecte ale dlui Vadim Enicov și ale membrilor familiei sale, la situația din 2 martie 2023
16.05.2023	2	11	Cu privire la interesele financiare directe sau indirecte ale dlui Valeriu Iașan și ale membrilor familiei sale, la situația din 26 martie 2023
16.05.2023	2	12	Cu privire la interesele financiare directe sau indirecte ale dnei Tatiana Ivanicichina și ale membrilor familiei sale, la situația din 31 martie 2023
16.05.2023	2	13	Cu privire la interesele financiare directe sau indirecte ale dlui Alexandru Pelin și ale membrilor familiei sale, la situația din 23 martie 2023
16.05.2023	2	14	Cu privire la interesele financiare directe sau indirecte ale dlui Dumitru Ursu și ale membrilor familiei sale, la situația din 29 martie 2023
16.05.2023	2	15	Cu privire la interesele financiare directe sau indirecte ale dlui Arcadie Albul și ale membrilor familiei sale, la situația din 31 martie 2023
16.05.2023	2	16	Cu privire la interesele financiare directe sau indirecte ale dlui Constantin Șchendra și ale membrilor familiei sale, la situația din 30 martie 2023
29.05.2023	3	17	Cu privire la Raportul privind executarea devizului de cheltuieli și alocațiilor pentru investiții ale Băncii Naționale a Moldovei la 31 decembrie 2022
29.05.2023	3	18	Cu privire la Situațiile financiare anuale ale Băncii Naționale a Moldovei pentru anul încheiat la 31 decembrie 2022
29.05.2023	3	19	Cu privire la rectificarea Alocațiilor pentru investițiile Băncii Naționale a Moldovei pentru anul 2023
29.05.2023	3	20	Cu privire la Raportul Consiliului de supraveghere al Băncii Naționale a Moldovei privind activitatea de supraveghere desfășurată în anul 2022
29.05.2023	3	21	Cu privire la Raportul anual al Băncii Naționale a Moldovei pentru anul 2022
29.05.2023	3	22	Cu privire la modificarea Hotărârii Consiliului de supraveghere al Băncii Naționale a Moldovei nr. 26 din 28 decembrie 2016 Cu privire la acordarea ajutorului material foștilor angajați pensionați din cadrul Băncii Naționale a Moldovei, cu modificările ulterioare
29.05.2023	3	23	Cu privire la proiectul Acordului adițional la contractul nr. 11/77-1/2021-LD din 26.05.2021 de achiziționare prin procedura de licitație deschisă a serviciilor de audit extern al situațiilor financiare anuale individuale și consolidate ale Băncii Naționale a Moldovei încheiat cu Î.C.S KPMG Moldova S.R.L.

21.07.2023	4	24	Cu privire la înaintarea propunerii de majorare a capitalului statutar al Băncii Naționale a Moldovei conform situației financiare la data de și pentru perioada de gestiune încheiată la 31 decembrie 2022
21.07.2023	4	25	Cu privire la Raportul privind executarea devizului de cheltuieli și alocațiilor pentru investiții ale Băncii Naționale a Moldovei pentru 6 luni încheiate la 30 iunie 2023
21.07.2023	4	26	Cu privire la rectificarea Devizului de cheltuieli și Alocațiilor pentru investițiile Băncii Naționale a Moldovei pentru anul 2023
21.07.2023	4	27	Cu privire la modificarea Regulamentului privind salarizarea angajaților Băncii Naționale a Moldovei, aprobat prin Hotărârea Consiliului de supraveghere al Băncii Naționale a Moldovei nr.15 din 11 iulie 2018, cu modificările ulterioare
21.07.2023	4	28	Cu privire la aprobarea designului grafic și valorii nominale ale monedelor jubiliare și comemorative, care urmează a fi bătute în anul 2023
29.09.2023	5	29	Cu privire la numirea în funcția de membru al Comitetului de audit al Băncii Naționale a Moldovei
21.11.2023	6	30	Cu privire la punerea în circulație ca mijloc de plată și în scop numismatic a unor monede comemorative, emisia anului 2023
21.11.2023	6	31	Cu privire la Raportul asupra nivelului de implementare în semestrul I 2023 a proiectelor Băncii Naționale a Moldovei
21.11.2023	6	32	Cu privire la modificarea Hotărârii Consiliului de supraveghere al Băncii Naționale a Moldovei nr.25 din 13 decembrie 2022 cu privire la aprobarea fondului de salarizare al Băncii Naționale a Moldovei și cuantumului indemnizațiilor unor membri ai Consiliului de supraveghere, pentru anul 2023
11.12.2023	7	33	Cu privire la proiectul Acordului adițional la contractul nr. 11/77-1/2021-LD din 26.05.2021 de achiziționare prin procedura de licitație deschisă a serviciilor de audit extern al situațiilor financiare anuale individuale și consolidate ale Băncii Naționale a Moldovei încheiat cu Î.C.S ”KPMG Moldova” S.R.L.
20.12.2023	8	34	Cu privire la punerea în circulație ca mijloc de plată și în scop numismatic a monedei comemorative „Moldova Europeană”
20.12.2023	8	35	Cu privire la acordarea primei prim-viceguvernatorului, vicepreședinte al Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei pentru anul 2023
20.12.2023	8	36	Cu privire la acordarea primei viceguvernatorilor, membri al Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei, pentru anul 2023
20.12.2023	8	37	Cu privire la aprobarea primei de performanță acordată Controloarei generale a Băncii Naționale a Moldovei - directoare a Departamentului Audit Intern pentru anul 2023
20.12.2023	8	38	Cu privire la Planul Anual de Audit Intern 2024
20.12.2023	8	39	Cu privire la acordarea primei guvernatorului, președinte al Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei pentru anul 2023
28.12.2023	9	40	Cu privire la aprobarea fondului de salarizare al Băncii Naționale a Moldovei și cuantumului indemnizațiilor unor membri ai Consiliului de supraveghere, pentru anul 2024
28.12.2023	9	41	Cu privire la modificarea Regulamentului privind salarizarea angajaților Băncii Naționale a Moldovei, aprobat prin Hotărârea Consiliului de supraveghere al Băncii Naționale a Moldovei nr.15 din 11 iulie 2018, cu modificările ulterioare
28.12.2023	9	42	Cu privire la aprobarea Devizului de cheltuieli și Alocațiilor pentru investițiile Băncii Naționale a Moldovei pentru anul 2024
28.12.2023	9	43	Cu privire la stabilirea nivelului salarizării prim-viceguvernatorului, vicepreședinte al Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei
28.12.2023	9	44	Cu privire la nivelului salarizării viceguvernatorilor, membri ai Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei
28.12.2023	9	45	Cu privire la aprobarea nivelului salarizării Controloarei generale a Băncii Naționale a Moldovei - directoare a Departamentului Audit Intern pentru anul 2024
28.12.2023	9	46	Cu privire la stabilirea nivelului salarizării guvernatorului, președinte al Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei

**CARACTERISTICILE MONEDELOR JUBILIARE ȘI COMEMORATIVE,
EMISIUNEA ANULUI 2023**

Denumirea monedei	Valoarea nominală	Metal	Greutate (gr)	Diametru (mm)	Tiraj (ex.)
Seria „Personalități”					
Igor Vieru – 100 de ani de la naștere	50 lei	Argint 999/1 000	16,5	30	250
Alexei Șciusev – 150 de ani de la naștere	50 lei	Argint 999/1 000	16,5	30	250
Seria „Altele”					
Lumea albinelor (color) Aniversarea monedei	50 lei	Argint 999/1 000	22,2	35	500
naționale	50 lei	Argint 999/1 000	31,1	37	500*
Aniversarea monedei naționale	100 lei	Aur 999,9/1 000	7,8	24	300*

*Tiraj inițial, cu posibilitatea emisiunii suplimentare, în tiraj total până la 5 000 monede